

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Swipe to change

francúzština

Typy právnických profesií

Francúzsko

V tejto časti sa nachádza prehľad jednotlivých právnických profesií.

Právnické profesie – úvod

Sudcovia a štátni zástupcovia

Organizačná štruktúra

Profesia sudcu a štátneho zástupcu sa označuje súhrnným názvom „magistrat“, pričom sudca sa často nazýva *magistrat du siège* a štátny zástupca *magistrat du parquet*.

Sudcovia rozhodujú o sporoch, ktoré sú im predložené, zatiaľ čo **štátni zástupcovia zastupujú spoločnosť a vyžadujú uplatňovanie zákona**. Štatút sudcov a štátnych zástupcov sa riadi nariadením vlády č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka štatútu sudcov a štátnych zástupcov. Vyplýva z neho, že každý sudca či štátny zástupca je kvalifikovaný na to, aby bol počas svojej kariéry vymenovaný do funkcií na súde či na štátnom zastupiteľstve: ide o zásadu jednoty zboru sudcov a štátnych zástupcov všeobecných súdov (článok 1), ktorú Ústavná rada opätovne potvrdila, a to najmä vo svojom rozhodnutí z 11. augusta 1993. Sudcovia a štátni zástupcovia sú členmi súdnych orgánov chrániacich osobné slobody podľa článku 66 ústavy. V ich štatúte však existujú určité rozdiely, a to v tom, že sudcovia nepodliehajú právomoci nadriadeného orgánu a majú zaručenú neodvolateľnosť, teda nemôžu byť služobne preradení na nové miesto bez ich súhlasu.

Väčšina sudcov a štátnych zástupcov **sa prijíma na základe výberového konania**. Na to, aby sa uchádzači mohli zúčastniť na prvom výberovom konaní vypísanom pre študentov, musia byť držiteľmi diplomu potvrdzujúceho absolvovanie aspoň štvorročného štúdia po maturite (magisterské štúdium). Uchádzači, ktorí uspeli vo výberovom konaní, sú vymenovaní za súdnych čakatelov a v tom prípade získavajú možnosť študovať na Národnej škole pre sudcov a prokurátorov (*École nationale de la Magistrature* – ENM). Existujú aj možnosti priameho zaradenia. Po získaní vzdelania na ENM sú súdni čakatelia vymenovaní dekrétom na súd, ku ktorému sú pridelení.

Vedúci súdov prvého stupňa (predseda a prokurátor) a **vedúci súdov druhého stupňa** (prvý predseda a generálny prokurátor) vykonávajú okrem svojich súdnych právomocí aj správne právomoci (napr. rozvrh pojednávania).

K 1. januáru 2013 bol celkový počet **sudcov a prokurátorov 8 090**, z toho 7 769 na súdoch prvého stupňa.

Najvyššia súdna rada

Ustanovenia o Najvyššej súdnej rade (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) sú uvedené v **článku 65 Ústavy**. Ústavným zákonom z 23. júla 2008 sa zmenilo jej zloženie, jej právomoci (z hľadiska vymenovaní) a ustanovilo sa, že sa na ňu môže obrátiť osoba podliehajúca súdnej právomoci. Prezident republiky už nie je podľa tohto zákona členom Najvyššej súdnej rady.

Zloženie, ktoré je príslušné pre sudcov, tak predsedá prvý predseda kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť sudcov a jeden prokurátor, jeden štátny radca vymenovaný Štátnou radou, jeden advokát a súčasne šesť kvalifikovaných osobností, ktoré nepôsobia ani v Parlamente, ani na všeobecných súdoch, ani na správnych súdoch. Prezident republiky, predseda Národného zhromaždenia a predseda Senátu vymenujú každý po dve kvalifikované osobnosti.

Zloženie, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, predsedá generálny prokurátor kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť štátnych zástupcov a jeden sudca, ako aj štátny radca, advokát a šesť kvalifikovaných osobností uvedených v predchádzajúcom odseku.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre sudcov, predkladá návrhy na vymenovanie sudcov kasačného súdu, predsedu odvolacieho súdu a predsedu prvostupňového súdu. Ostatní sudcovia sú vymenovaní na základe jeho **súhlasného stanoviska**.

Toto zloženie Najvyššej súdnej rady prijíma rozhodnutia ako **disciplinárna rada** sudcov. V takom prípade je jeho súčasťou aj sudca, ktorý je členom zloženia príslušného pre štátnych zástupcov.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, vydáva svoje stanovisko k vymenovaniu, ktoré sa týka štátnych zástupcov. Toto zloženie Najvyššej súdnej rady vydáva svoje stanovisko k disciplinárnym sankciám, ktoré sa ich týkajú. V takom prípade ho tvorí okrem členov uvedených v článku 65 ods. 3 aj štátny zástupca, ktorý je členom zloženia príslušného pre sudcov.

Štátne zastupiteľstvo

Organizačná štruktúra

Štátne zastupiteľstvo zastupujú **štátni zástupcovia**, ktorých úlohou je vyžadovať uplatňovanie zákona, a tak dohliadať na záujmy spoločnosti, ktorú zastupujú. S výnimkou generálnej prokuratúry pri kasačnom súde, ktorá má osobitné postavenie, štátne zastupiteľstvo vo Francúzsku má hierarchickú pyramídovú štruktúru pod právomocou „strážcu pečatí, ministra spravodlivosti“. V článku 30 trestného poriadku sa ustanovuje, že minister spravodlivosti riadi politiku verejnej žaloby stanovenou vládou. Dohliada na jej jednotné uplatňovanie na území republiky. Na tento účel zasiela štátnym zástupcom všeobecné pokyny týkajúce sa verejnej žaloby.

Prokurátor republiky riadi pri každom **prvostupňovom súde** štátne zastupiteľstvo zložené z viacerých štátnych zástupcov, ktorí sú mu podriadení. Svoje štátne zastupiteľstvo organizuje tak, že rozdeľuje úlohy a prácu medzi námestníkov prokurátora, viceprokurátorov a zástupcov prokurátora. Prokurátor republiky koná pod kontrolou a vedením generálneho prokurátora.

Okrem tohto **hierarchického usporiadania** je štátne zastupiteľstvo (*parquet*) **nedeliteľné** – zástupca prokurátora nepotrebuje splnomocnenie svojho nadriadeného, aby mohol konať, a každý jeho úkon zaväzuje celé štátne zastupiteľstvo.

Úloha a právomoci

Štátne zastupiteľstvo má predovšetkým **právomoci v trestných veciach**. Riadi **vyšetrenia** a vykonáva alebo dáva vykonávať všetky úkony potrebné na stíhanie protiprávnych činov. Okrem toho vyhodnocuje, aký ďalší postup treba dodržať pri trestných veciach v závislosti od zásady možností stíhania (napr.: začatie predbežného súdneho vyšetrenia, postúpenie súdu, ktorý má rozhodnúť o veci, alebo odloženie veci). Povinne vystupuje na pojednávaniach, kde slobodne vyjadruje ústne pripomienky (ku skutkovej podstate, obvinenej osobe a trestu), ktoré považuje za náležité na riadne fungovanie súdnictva. Je poverený aj výkonom trestov.

Takisto je poverené **ochranou** ohrozených **maloletých** a má určité občianskoprávne právomoci, pokiaľ ide napríklad o stav osôb (napr. zmena občianskeho stavu osoby), správne právomoci (napr. v oblasti výčapného predaja nápojov, periodickej tlače, podomového predaja ...) a obchodné právomoci (napr. v oblasti spoločného konania).

Úloha a právomoci sudcov sa podrobne uvádzajú na stránke venovanej všeobecným súdom.

Sudcovia z fudu

Samosudcovia

Funkcia samosudcov bola zriadená rámcovým zákonom a zákonom o justícii z 9. septembra 2002, doplneným zákonom č. 2005-47 z 26. januára 2005, a títo sudcovia sú vymenovaní dekrétom po súhlasom stanovisku Najvyššej súdnej rady na obdobie 7 rokov bez možnosti predĺženia. S určitými výhradami podliehajú štatútu, ktorý vyplynul z uvedeného nariadenia vlády č. 58-1270 z 20. decembra 1958.

Vykonávajú **niektoré funkcie sudcov všeobecných súdov**. V občianskoprávnej oblasti sú príslušní, pokiaľ ide o osobné žaloby alebo žaloby týkajúce sa nehnuteľného majetku do výšky 4 000 EUR, ak tieto žaloby nespádajú do vecnej príslušnosti inštančného súdu. V **trestnej oblasti** sú príslušní rozhodovať o priestupkoch tzv. prvých štyroch tried, pôsobiť ako prísediaci trestného súdu a potvrdzovať návrhy na uloženie alternatívneho trestu.

K 1. januáru 2013 bolo registrovaných 452 samosudcov.

Sudcovia pracovných súdov

Sudcovia pracovných súdov sú volení každých **5 rokov**. Voľby sudcov sa konajú v **jednotlivých kolégiách** (zamestnávateľa a zamestnanci) a **odvetviach** (poľnohospodárstvo, priemysel, obchod, riadiaci pracovníci a rôzne činnosti) s pomerným zastúpením bez spoločného volebného lístka a preferenčných hlasov. Uchádzači musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek aspoň 21 rokov a v súvislosti s ich občianskymi právami sa na nich nesmie vzťahovať nijaký zákaz, obmedzenie alebo nespôsobilosť.

Voličmi sú všetci zamestnanci a zamestnávateľa vo veku najmenej 16 rokov, ktorí vykonávajú profesijnú činnosť alebo sú v učňovskom pomere, alebo dobrovoľne nezamestnaní.

Prísediaci súdov pre veci sociálneho zabezpečenia

Na **tri roky** ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých súdov zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najrepresentatívnejších profesijných organizácií.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti

Na **tri roky** ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, v obvode ktorého súd sídli, zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najrepresentatívnejších profesijných organizácií.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých

Vymenúva ich minister spravodlivosti na štyri roky. Vyberajú sa zvlášť pre každý súd pre veci týkajúce sa detí a mladistvých zo zoznamu uchádzačov, ktorý predložil prvý predseda odvolacieho súdu, pričom sa vyznačujú mimoriadnym záujmom o otázky súvisiace s deťmi a mladistvými a osobitnými schopnosťami v tomto ohľade.

Prísediaci paritného súdu pre poľnohospodárske nájmy

Skladá sa z prenajímateľov a nájomcov, ktorých si na šesť rokov v rovnakom počte spomedzi seba volia jednotlivé kategórie na základe volebných zoznamov, ktoré zostavil prefekt na návrh prípravnej komisie pre vyhotovenie volebných zoznamov.

Sudcovia obchodného súdu (*juges consulaires*)

Ide o **dobrovoľníkov z radov obchodníkov**, ktorých volia ostatní obchodníci.

Volia sa prostredníctvom dvojstupňových volieb stanovených v článkoch L. 723-1 až L. 723-14 a v článkoch R. 723-1 až R. 723-31 Obchodného zákonníka. Voličmi sú sudcovia a bývalí sudcovia obchodného súdu, ako aj volení zástupcovia obchodníkov (*delegués consulaires*). Volení zástupcovia sú obchodníci volení na päť rokov, pričom jediný mandát spočíva vo voľbe sudcov obchodného súdu.

Sudcovia obchodného súdu sa volia najskôr na prvé funkčné obdobie v trvaní dvoch rokov a následne na štyri roky. Sudcovia môžu získať mandát najviac štyrikrát po sebe. Po uplynutí štyroch po sebe nasledujúcich mandátov sa sudcovia obchodného súdu nemôžu jeden rok uchádzať o ďalší mandát.

Voľba sudcov obchodného súdu sa koná každý rok počas prvých dvoch októbrových týždňov v rámci všetkých súdov, na ktorých je potrebné obsadiť voľné miesta.

Súdny tajomník

Súdny tajomník je **odborníkom na technickú stránku konania**. Pomáha sudcovi pri vykonávaní súdnych úkonov a je poverený, aby overoval a potvrdzoval pod hrozbou neplatnosti pravosť súdnych listín v prípadoch stanovených zákonom.

Ako prirodzený spolupracovník sudcu a štátneho zástupcu im pomáha pri príprave spisov a dokumentárnych rešerš. Takisto môže vykonávať úlohy v rámci služby prijímania a informovania verejnosti, ako aj zabezpečovať odborné vzdelávanie na Vysokej škole pre súdnych tajomníkov.

Súdny tajomník vykonáva **svoje úlohy hlavne v rôznych útvaroch súdov**. Podľa významu súdu a v závislosti od jeho organizačnej štruktúry možno súdnemu tajomníkovi zveriť zodpovednosť ako vedúcemu súdnej kancelárie za riadiacu prácu, ako zástupcovi alebo vedúcemu útvaru.

Advokáti

Advokáti sú pomocní súdny pracovníci a profesia advokáta patrí medzi slobodné a nezávislé povolania. Štatút advokátov vyplýva najmä zo zákona č. 71-1130 z 31. decembra 1971 o reforme niektorých súdnych a právnických povolanií a z dekrétu č. 91-1197 z 27. novembra 1991, ktorým sa upravuje profesia advokáta. Zákom č. 90-1259 z 31. decembra 1990, ktorým sa mení zákon z roku 1971, a jeho vykonávacími nariadeniami sa zriadila nová profesia advokáta zlúčením advokátov a súdnych radcov.

Pri každodennom vykonávaní svojej činnosti plní advokát dve úlohy: poradenstvo a obhajobu.

Podľa ustanovení článku 4 ods. 1 zákona z 31. decembra 1971 advokáti získali takmer monopolné postavenie, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci stranám a ich zastupovanie, zastupovanie v súdnom spore a obhajoby pred súdmi a súdnymi či disciplinárnymi orgánmi bez ohľadu na ich povahu.

Táto profesia sa vyznačuje tým, že nemá celoštátnu komoru, keďže advokáti si priali zachovať spravodlivé zastúpenie všetkých advokátskych komôr.

Advokáti patria do 161 advokátskych komôr (*barreaux*) v celom kontinentálnom Francúzsku a zámorských teritóriách zriadených pri prvostupňových súdoch, pričom každej advokátskej komore predsedá predseda a spravuje ju rada komory, ktorá je príslušná riešiť všetky otázky týkajúce sa výkonu profesie a dohliada na dodržiavanie povinností advokátov a zároveň na ochranu ich práv.

Národná rada advokátskych komôr (*Conseil National des Barreaux – CNB*) zriadená zákonom z 31. decembra 1990 (článok 15) je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou a jej úlohou je zastupovať profesiu advokátov pred orgánmi verejnej moci a dohliadať na zosúladenie a zjednotenie predpisov a zvyklostí tejto profesie.

Národná rada advokátskych komôr má vlastnú webovú lokalitu, ktorá poskytuje všetkým záujemcom bezplatný prístup k informáciám o spôsobe organizácie tejto profesie, o aktuálnych otázkach, ktoré sa na ňu vzťahujú, ako aj k zoznamu všetkých advokátov, ktorí sú členmi francúzskych advokátskych komôr.

Väčšina významných advokátskych komôr má vlastnú webovú lokalitu, ktorá je voľne a bezplatne prístupná, pričom jednotlivé adresy možno nájsť v zozname advokátskych komôr, ktorý sa nachádza na lokalite CNB.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde predstavujú odlišnú profesiu: sú to súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcií výnosom ministra spravodlivosti, ktorí majú monopolné postavenie na zastupovanie pred najvyššími súdmi, ak je toto zastupovanie povinné. Ich štatút vyplýva hlavne z nariadenia z 10. septembra 1817, ktorým sa zriaďuje advokátska komora v Štátnej rade a na kasačnom súde, z dekrétu č. 91-1125 z 28. októbra 1991 o podmienkach prístupu k tejto profesii a z dekrétu č. 2002-76 z 11. januára 2002 o disciplíne v tejto profesii.

Od nariadenia z 10. júla 1814 je počet miest advokátov v Štátnej rade a na kasačnom súde pevne určený na šesťdesiat. Dekrét z 22. apríla 2009 však umožňuje ministrovi spravodlivosti zriaďovať prostredníctvom výnosov nové miesta advokátov v Štátnej rade a na kasačnom súde, a to v záujme riadneho výkonu spravodlivosti a najmä vzhľadom na vývoj podaní na týchto súdnych orgánoch.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde vytvárajú samostatnú komoru, na ktorej čele stojí predseda, ktorému pomáha rada komory zložená z 11 členov. Tento orgán komory vykonáva disciplinárnu funkciu a zastupuje profesiu.

Uvedené informácie sú dostupné na webovej lokalite [Advokátskej komory pri Štátnej rade a kasačnom súde](#).

Existuje databáza zameraná na túto oblasť?

Existuje databáza, ktorú spravuje Národná rada advokátskych komôr a ktorá vychádza zo **zoznamu advokátov zapísaných do zoznamu každej advokátskej komory zriadenej vo Francúzsku**.

Je prístup k týmto informáciám bezplatný?

Prístup do databázy na webovej lokalite [Národnej rady advokátskych komôr](#) je bezplatný.

Notári

Organizačná štruktúra

Notári sú **úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci** vymenovaní výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva hlavne zo zákona z 25. ventôse roku XI, z nariadenia vlády č. 45-2590 z 2. novembra 1945 a z dekrétu č. 45-0117 z 19. decembra 1945 o organizácii notárstva, z dekrétu č. 73-609 z 5. júla 1973 o odbornom vzdelávaní a podmienkach prístupu k notárskej profesii a z dekrétu č. 78-262 z 8. marca 1978 o určení notárskeho sadzovníka.

Profesia je **organizovaná do notárskych komôr** na úrovni departementov a do regionálnych rád, ktoré sú poverené riadením a disciplinárnym dohľadom nad notármi patriacimi do ich územnej pôsobnosti. Orgánom zastupujúcim profesiu na celoštátnej úrovni vo vzťahu k orgánom verejnej moci je **Najvyššia notárska rada** (*Conseil supérieur du notariat*).

Najvyššia notárska rada okrem zastupovania profesie vo vzťahu k orgánom verejnej moci zabezpečuje aj prevenciu a urovnávanie profesijných sporov medzi notármi, ktorí nepatria pod rovnakú regionálnu radu. [Le Conseil supérieur du notariat](#) dispose d'un site internet gratuit décrivant les caractéristiques principales de la profession et comportant un **annuaire des notaires et des chambres départementales et régionales**. **Najvyššia notárska rada** má bezplatnú webovú lokalitu, na ktorej sa nachádza základná charakteristika profesie a **zoznam notárov a departementových a regionálnych komôr**.

Úloha a právomoci

Notári majú **právomoc vystavovať verejné listiny**, ktoré sú vykonateľné bez potreby súdneho rozhodnutia.

Ich poslaním je takisto **poskytovať poradenstvo** súkromným osobám a podnikom, ktoré môže prípadne súvisieť s písomným vyhotovením listín, a sekundárne môžu vstúpiť do **správy majetku a rokovaní pri nákupe a predaji nehnuteľnosti**.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori sú úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcie výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva hlavne zo zákona z 27. decembra 1923, z nariadenia vlády č. 45-2592 z 2. novembra 1945, z dekrétu č. 56-222 z 29. februára 1956 a z dekrétu č. 75-770 zo 14. augusta 1975.

Ako jediní sú oprávnení súdne doručiť procesnú listinu a vykonávať súdne rozhodnutia, ako aj exekučné listiny alebo exekučné tituly. Okrem toho môžu vykonať úradné zistenia skutočností buď na základe dožiadania súdov alebo na žiadosť súkromných osôb. Takisto majú možnosť vykonávať vedľajšie činnosti mediátorov, správcov nehnuteľností a poisťovacích agentov po tom, ako o tom informujú regionálnu komoru, do pôsobnosti ktorej spadajú, a generálneho prokurátora pri odvolacom súde, v pôsobnosti ktorého vykonávajú svoju funkciu.

V občianskoprávnej a obchodnej oblasti dostávajú súdni exekútori za úkony prináležiace ich funkcii tarifné odmeny stanovené dekrétom č. 96-1080 z 12. decembra 1996.

Profesiu zastupujú departementové a regionálne komory pôsobiace v jednotlivých obvodoch odvolacieho súdu. Celoštátna komora zastupuje celú profesiu aj vo vzťahu k orgánom verejnej moci a rieši spory medzi komorami a medzi súdnymi exekútormi, ktorí nepatria do tej istej regionálnej komory.

Národná komora súdnych exekútorov má bezplatnú webovú lokalitu, na ktorej sa nachádza opis hlavných charakteristík profesie a **zoznam príslušníkov tejto profesie**.

Iní pomocní súdni pracovníci

Na obchodných súdoch pôsobia **tajomníci obchodných súdov**, ktorí sú úradníkmi vykonávajúcimi verejnú funkciu a súdnymi ministerskými úradníkmi a ktorých hlavné úlohy spočívajú v pomoci členom obchodných súdov počas pojednávania a predsedovi tohto súdu pri výkone všetkých jeho administratívnych úloh. Riadia súdne kancelárie a zabezpečujú vedenie obchodného registra, zbierok a spisov súdu. Vyhotovujú overené odpisy a kópie, uchovávajú pečate a sumy deponované v súdnej kancelárii, vystavujú listiny súdnej kancelárie a vybavujú formality, ktoré patria do ich právomoci.

Táto profesia je upravená článkami L.741-1 až R.741-1 a nasl. Obchodného zákonníka.

Pred orgánmi verejnej moci zastupuje profesiu **Národná rada tajomníkov obchodných súdov** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce – CNGTC*), ktorá je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou poverenou zabezpečovať ochranu kolektívnych záujmov profesie. Organizuje základné a súvislé vzdelávanie súdnych tajomníkov a zamestnancov súdnych kancelárií, odborné skúšky, pomáha pri získavaní stáží a zabezpečuje priebežný dohľad. Na webovej lokalite [Národnej rady tajomníkov obchodných súdov](#) sú dostupné všetky uvedené informácie.

Právni poradcovia/ Podnikoví právnicki

Profesia **právneho poradcu** bola zlúčená s profesiou advokáta zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990.

Na právnikoch pracujúcich v podnikoch sa nevzťahujú osobitné profesijné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 07/11/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.